

۱- اهمیت جغرافیایی و سیاسی و جغرافیای انرژی

۱-۱- موقعیت جغرافیایی و جغرافیای اقتصادی

۱-۱-۱- مساحت کشور: ۴۵۲۱۵ کیلومتر مربع

۱-۱-۲- طول مرزهای خشکی با جمهوری اسلامی ایران (کیلومتر) و همسایه ها: طول مرز خشکی استونی ۶۳۳ کیلومتر است
 ۱-۱-۳- دسترسی به آبهای آزاد: طول مرز آبی استونی ۳۷۹۴ کیلومتر است. استونی از نظر منابع آبهای داخلی غنی می باشد و حدود ۱۴۰۰ دریاچه طبیعی و مصنوعی دارد. بزرگترین دریاچه طبیعی استونی "پیپسی" نام دارد که ۳۵۵۵ کیلومتر مربع وسعت داشته و قسمتی از آن در فدراسیون روسیه قرار دارد. همچنین ۴۲۰ رودخانه با طول بیش از ۱۰ کیلومتر در استونی جریان دارند و رودخانه های شمالی آن به خلیج فنلاند می ریزند.

مشخصه ساحل دریای بالتیک در استونی خلیجها، تنگه ها و جزایر کوچک است که بعلت بالا آمدن تدریجی قشر زمین (در شمال غربی استونی ۳ میلیمتر در سال) جزایر جدیدی بطور مداوم در حال پدیدار شدن هستند و محدوده جزایر قدیمی نیز در حال افزایش می باشد. همچنین سواحل غربی استونی دارای دریایی کم عمق می باشد و خلیج ریگا که از طریق تنگه Irbe به دریای بالتیک متصل می شود حداکثر ۱۹ متر عمق دارد.

۱-۱-۴- پایتخت: پایتخت این کشور شهر تالین است. استونی از نظر اداری به ۱۵ شهر و ۶ شهرستان تقسیم می شود که بزرگترین شهرهای آن به ترتیب شامل تالین، تارتو، ناروا، کوتلاجارو، پارنو، سیلاما و راکور می باشند.

۱-۱-۵- مناطق دارای منابع نفت و گاز: استونی فاقد ذخایر نفت و گاز می باشد.

در استونی حدود ۱۲ هزار مرداب و باتلاق در زمینی به مساحت ۹۰۰۰ کیلومتر مربع وجود دارد که این امر موجب شده ذخیره زغال سنگ نارس در استونی بطور تقریبی ۴۰۰۰ میلیون تن- متریک باشد.

۱-۲- جغرافیای انسانی

۱-۲-۱- جمعیت (۲۰۱۱): ۱/۲۸۲ میلیون نفر

۱-۲-۲- ترکیب سنی جمعیت: زیر ۱۴ سال ۱۵/۱٪، بین ۱۵-۶۴ سال ۶۷/۲٪، بالای ۶۵ سال ۱۷/۷٪

۱-۲-۳- تنوع قومی: استونیایی ۶۸/۷٪، روسی ۲۵/۶٪، اوکراینی ۲/۱٪، بلاروسی ۱/۲٪، فنلاندی ۰/۸٪، سایر ۱/۶٪

۱-۲-۴- زبان رسمی: زبان رسمی استونیایی ۶۷/۳٪، روسی ۲۹/۷٪، سایر ۳٪

۲- همکاری های اقتصادی و بازرگانی و راهبردی

۲-۱- واردات ایران از آن کشور

۲-۱-۱- گاز: ندارد

۲-۱-۲- نفت و مشتقات نفتی: NA

۲-۱-۳- الکتریسیته: ندارد

۲-۱-۴- آب: ندارد

۲-۱-۵- محصولات غیرنفتی و خدمات: اقلام وارداتی ایران از استونی شامل کاغذ کرافت- تخته چندلا- قطعات دستگاهها- بتانه شیشه بری- سرسیم و اتصالات- کود حیوانی و نباتی می باشد .

تراز بازرگانی ایران با استونی از سال ۱۳۷۸ لغایت ۱۳۸۹ (هزار دلار)

سال	۱۳۷۸	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹
صادرات	۱۵	۸۰	۶۲	۲۰۸	۳۸۷	۲۴۳	۷۷۴	۱۴۲	۵۷۷	۲۷۶	۴۹	۱۱۰
واردات	۲۱۸	۱۳۸۸	۳۱۱	۲۵	۰	۶۴۰	۲۴۲۱	۸۳۷	۱۴۰۳	۱۷۱۵	۱۷۳۰	۱۳۵۵
تراز تجاری	-۲۰۳	-۱۳۰۸	-۲۴۹	۱۷۳	۳۸۷	-۳۹۷	-۱۶۴۷	-۶۸۵	-۸۳۶	-۱۴۳۹	-۱۶۸۱	-۱۳۴۵
حجم مبادلات	۲۳۳	۱۴۶۸	۳۷۳	۲۴۳	۳۸۷	۸۸۳	۳۱۹۵	۹۶۹	۱۹۸۰	۱۹۹۱	۱۷۷۹	۱۴۶۵

۲-۲- صادرات ایران به آن کشور

۲-۲-۱- گاز: ندارد

۲-۲-۲- نفت و مشتقات نفتی: NA

۲-۲-۳- الکتریسیته: ندارد

۲-۲-۴- آب: ندارد

۲-۲-۵- محصولات غیرنفتی و خدمات: اقلام صادراتی ایران به استونی شامل اکسی دی اتانول و سایر اتر و الکل های غیرحلقوی می باشد.

مبادلات و تراز بازرگانی ایران با استونی از سال ۲۰۰۲ لغایت ۲۰۱۱ (هزار دلار)

سال	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱ (۳ماهه)
صادرات	۱۴۰/۹۹۵	۴۱۵/۲۶۶	۲۳۶/۵۰۵	۷۹۱/۴۱۶	۱۶۸/۹۳۳	۹۸/۴۰۰	۶۶۲/۱۴۰	۱۴۶/۸۵۹	۱۱۰/۶۶	-
واردات	۳۵	۲۴/۸۹۵	۸۴/۰۰۲	۲۶۳۷/۷۲۷	۶۸/۷۷۸	۱۳۲۸/۵۵۰	۱۶۵۷/۰۱۳	۱۶۰۸/۵۶۴	۱۵۹۹/۷۵	۳۱۱
تراز	+۱۰۵/۹۹۵	+۲۸۰/۳۷۱	+۱۵۲/۵۰۳	-۱۸۴۶/۳۱۱	+۱۰۰/۱۵۴	-۱۱۳۰/۱۵۰	-۹۹۴/۸۷۳	-۱۴۶۱/۷۰۵	-۱۳۸۹	-۳۱۱

تجاری										
حجم مبادلات	۱۷۵/۹۹۵	۴۰۵/۱۶۱	۳۲۰/۵۰۷	۲۴۲۹/۱۴۳	۲۳۷/۷۱۰	۱۳۳۶/۹۵۰	۲۳۱۹/۱۵۳	۱۷۵۵/۴۲۳	۱۷۱۰/۴۱	۳۱۱

۲-۳-۲- ترانزیت

۲-۳-۱- اهمیت ترانزیت از ایران برای آن کشور:

استونی همواره به لحاظ موقعیت استراتژیک خود در معرض خطر هجوم قدرتهای منطقه ای قرار داشته است زیرا از یکسو با جمهوریهای شوروی سابق هم مرز بوده و از سوی دیگر به دریای بالتیک راه دارد و در نزدیکی اروپای مرکزی واقع شده است. استونی همچنین همسایه کشورهای اسکاندیناوی محسوب می شود. بدین منظور پس از استقلال در فاصله زمانی کوتاه به عضویت ناتو درآمد. موقعیت جغرافیایی این کشور باعث شده از منابع غنی و صنعت مناسبی نیز برخوردار باشد که خود نقش تعیین کننده ای را از آن این کشور کوچک نموده است. منابع فسفریت استونی مواد اولیه صنایع شیمیایی این کشور را تامین می نماید. صنایع چوب، فرآورده های چوب، سلولزی و کاغذ از منابع جنگلهای داخلی استفاده می کنند. در سالهای اخیر توانایی صنعت پلاستیک سازی در زمینه تولید موتور سیکلت، کلاه ایمنی، کفش اسکی، اسباب بازی و کاغذ دیواری نیز افزایش یافته. کشاورزی استونی نیز برای دوره طولانی به پرورش گاو اختصاص داشته و گوشت را در فهرست پتانسیلهای صادراتی این کشور قرار داده است. بدین ترتیب صنعت و منابع اصلی و زیربنایی این کشور می تواند در نقش منطقه ای آن موثر واقع شود. استونی به عنوان دروازه ای به سوی کشورهای اسکاندیناوی می تواند به محل ترانزیتی برای کالاها و انرژی تولیدی ایران مبدل گردد. همچنین با گسترش همکاریها با ایران می توان زمینه صادرات تولیدات این کشور به منطقه خلیج فارس را فراهم آورد.

۲-۴-۲- حجم واردات و صادرات بین المللی

۲-۴-۱- واردات از جهان: حجم واردات استونی از سایر کشورها در سال ۲۰۱۰ معادل ۱۲/۳ میلیارد دلار بوده است که اقلامی همچون نفت و روغنهای حاصل از مواد معدنی قیری، غیرخام - روغن نفت غیر خام - کالاهای نامشخص - برنامه الکترونیکی برای خط تلفن - خودرو شامل واگن - ترکیبات دارویی - گازهای نفتی - مدارهای الکترونیکی - قطعات چوبی - لیکور - نوشابه و مواد الکلی آماده را شامل می شود.

۲-۴-۲- صادرات به جهان: حجم صادرات استونی به سایر کشورها در سال ۲۰۱۰ نیز رقمی معادل ۱۱/۶ میلیارد دلار می باشد که اقلامی چون نفت و روغنهای حاصل از مواد معدنی قیری، غیرخام - برنامه الکترونیکی براق خط تلفن - کالاهای نامشخص - عایق سیم و کابل - انرژی برق - چوب رنده شده و قطعات چوبی - بخاری و خراطی چوب - ضایعات آهن و شمش - خودرو شامل واگن - ساختمان های پیش ساخته را دربر می گیرد.

مبادلات بازرگانی استونی با جهان از سال ۲۰۰۰ لغایت ۲۰۰۹ (میلیارد دلار)

سال	۲۰۰۰	۲۰۰۱	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰
صادرات	۳/۸	۴	۴/۳	۵/۶	۵/۸	۷/۷	۹/۶	۱۱	۱۲/۴	۹/۰۸	۱۱/۶
واردات	۵	۵/۲	۵/۸	۷/۹	۸/۳	۱۰/۱	۱۳/۲	۱۵/۴	۱۶	۹/۷۸۳	۱۲/۳
تراز تجاری	-۱/۲	-۱/۲	-۱/۵	-۲/۳	-۲/۵	-۲/۴	-۲/۶	-۴/۴	۳/۶	-۰/۷	-۷

۲-۵- فرصتهای سرمایه گذاری در آن کشور

۲-۵-۱- سرمایه گذاری در آن کشور: در سال ۲۰۱۰ مجموع کل سرمایه گذاری مستقیم خارجی در استونی برابر با ۱۷/۵۳ میلیارد دلار و نرخ تورم ۲/۴٪ بوده است. درحالیکه این شاخص در دوره زمانی ۲۰۰۹ معادل ۱۶/۲۳ میلیارد دلار اعلام شده است. حجم سرمایه گذاری مستقیم خارجی استونی در سایر کشورها طی سال ۲۰۱۰ نیز برابر با ۷/۱۳۴ میلیارد دلار و سال قبل از آن ۶/۵۳۴ میلیارد دلار گزارش شده است.

۲-۵-۲- پروژه های مشترک: ندارد

۲-۵-۳- پروژه های مشترک در کشور ثالث: ندارد

۲-۵-۴- کمک های توسعه ای ایران: ندارد

۲-۵-۵- نرخ ریسک بر اساس شاخص ICRG و شاخص Heritage: بر اساس آمار صندوق ضمانت صادرات ایران کشور استونی در گروه ریسک کشوری ۴ قرار می گیرد که نسبت به شاخصهای ۱-۷ نشاندهنده ریسک متوسط سرمایه گذاری در این کشور است همچنین سقف پوشش اعتبارات کوتاه مدت این کشور ۳۵ میلیون دلار و سقف پوشش اعتبارات میان مدت و بلند مدت آن ۷۰ میلیون دلار تعیین شده است. همچنین موسسه Euromoney شاخص ریسک سرمایه گذاری استونی در سال ۲۰۰۸ را معادل ۶۳/۵۸ اعلام نموده که این کشور را در رتبه ۵۰ جهان قرار می دهد درحالیکه این رتبه بین سایر کشورهای جهان در سال ۲۰۰۷ معادل ۴۶ اعلام شده بود. درحالیکه نرخ ریسک سرمایه گذاری این کشور بر مبنای شاخص Heritage در سال ۲۰۱۰ برابر با ۷۴/۴ اعلام شده (رتبه بندی ۱-۱۰۰) و در سالهای ۲۰۰۹، ۲۰۰۸ و ۲۰۰۷ به ترتیب برابر با ۷۶/۴، ۷۷/۹، ۷۸ بوده است. مجموع داده های فوق نشاندهنده آن است که استونی طی چهار سال اخیر دچار تنزل محدود ریسک سرمایه گذاری شده و بحرانهای اقتصادی نیز مزید بر وخامت جایگاه این کشور شده اند هرچند هنوز هم این کشور یکی از مطلوبترین مکانها برای سرمایه گذاری محسوب می شود و با قراردادن در رتبه ۱۶ جدول Heritage در سال ۲۰۱۰ به نسبت کشورهایمانند فنلاند، سوئد، اتریش، سوئیس و آلمان جایگاه مطلوبتری دارد.

دولت استونی سرمایه گذاری خارجی را با در نظر گرفتن تضمین کامل برای سرمایه گذاران و نیز معافیت مالیاتی گسترده برای فعالیتهای سرمایه خارجی، تشویق می کند. بطوریکه از سال ۱۹۹۲ فعالیت سرمایه گذاران خارجی در این کشور به شدت افزایش یافته و رشد تولیدات و سرمایه گذاری طی سالهای اخیر نشان می دهد که اعتماد به اقتصاد استونی افزایش یافته است و تولیدات صنعتی به نوعی ثبات دست یافته اند.

۲-۶- اطلاعات پایه اقتصادی

۲-۶-۱- تولید ناخالص داخلی بر اساس برابری قدرت خرید (PPP): در سال ۲۰۱۰ این شاخص بر مبنای برابری قدرت خرید معادل ۲۴/۶۹ میلیارد دلار اعلام شد درحالیکه در سال ۲۰۰۹ معادل ۲۳/۹۵ میلیارد دلار و در سال ۲۰۰۸ معادل ۲۷/۸۱ میلیارد دلار بود.

۲-۶-۲- تولید ناخالص داخلی بر اساس نرخ ارز رسمی: این میزان در سال ۲۰۱۰ برابر با ۱۹/۷۸ میلیارد دلار اعلام شده است.

۲-۶-۳- رشد واقعی تولید ناخالص داخلی: رشد واقعی GDP در سال ۲۰۱۰ معادل ۳/۱٪ اعلام شده درحالیکه در سال ۲۰۰۹ برابر با ۱۳/۹٪ و در سال ۲۰۰۸ معادل ۵/۱٪ تعیین شده بود.

۲-۶-۴- سرانه تولید ناخالص داخلی: سرانه تولید ناخالص داخلی استونی در سال ۲۰۱۰ معادل ۱۹۱۰۰ دلار و در سال ۲۰۰۹ معادل ۱۸۴۰۰ دلار و در سال ۲۰۰۸ معادل ۲۱۳۰۰ دلار بوده است.

۳- عضویت و جایگاه در سازمانهای بین المللی

۳-۱- عضویت و جایگاه در سازمانهای بین المللی انرژی: IMF, IAEA
۳-۲- عضویت و جایگاه در سازمانهای سیاسی منطقه ای و فرامنطقه ای: عضو اتحادیه اروپا و منطقه یورو، سازمان ملل متحد، ناتو، فائو، آنکتاد، یونسکو، عضو WTO، صندوق بین المللی پول، آنکتاد، گروه استرالیا، عضو پیمان شنکن، ایکائو، اینترپول، سازمان بهداشت جهانی، کنفرانس امنیت و همکاری اروپا، سازمان بین المللی کار، سازمان بین المللی دریانوردی، سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری، اتحادیه پست جهانی، اتحادیه بین المللی مخابرات، سازمان جهانی هواشناسی، بانک جهانی، گات (بعنوان ناظر)، صلیب سرخ جهانی، شورای کشورهای بالتیک،

۴- اقتصاد انرژی فسیلی

۴-۱- میزان مصرف انرژی

۴-۱-۱- الکتریسیته: ۷/۹۱ میلیارد کیلووات ساعت (۲۰۰۹)
۴-۱-۲- نفت: ۳۰ هزار بشکه در روز (۲۰۰۹)
۴-۱-۳- گاز: ۱/۰۲ میلیارد مترمکعب (۲۰۰۹)
۴-۱-۴- مشتقات نفتی و پتروشیمی:

۴-۲- میزان تولید

۴-۲-۱- الکتریسیته: ۹/۹۸ میلیارد کیلووات ساعت (۲۰۰۹)
تولید برق در استونی از ذخایر شیل نفتی (معادن سنگهای نفتزا) صورت می گیرد و نظر به قیمت‌های بسیار پایین سوخت و تولیدات انرژی، سهم توافق شده برای ارزش کامل بازدهی صنعتی کم بوده است. این مواد تقریباً یک سوم سرمایه گذاری صنعتی را تشکیل می دهند هرچند تاکنون مشکلاتی برای محیط زیست ایجاد کرده اند. بازده سالانه شیل های نفتی به ۲۳-۲۴ میلیون متریک تن می رسد که نزدیک به ۹۰٪ این مواد در دو نیروگاه حرارتی استونی به نامهای "نیروگاه برق حرارتی استونیایی" و "نیروگاه برق حرارتی بالتیک" به منظور تولید انرژی الکتریکی سوزانده می شوند. باقیمانده این مواد نیز در دو کارخانه شیمیایی به تولیدات شیمیایی تبدیل می گردند. نیمی از انرژی الکتریکی تولید شده استونی پیش از این به کشورهای لتونی و فدراسیون روسیه فروخته می شد.

۴-۲-۲- نفت: ۷/۶۰ هزار بشکه در روز (۲۰۰۹)
۴-۲-۳- گاز: ۰ (۲۰۰۹)
۴-۲-۴- مشتقات نفتی و پتروشیمی:

۴-۳- میزان واردات نفت و گاز و سایر محصولات مرتبط

۴-۳-۱- الکتریسیته: ۰ (۲۰۰۹)
۴-۳-۲- نفت: ۳۰/۵۹ هزار بشکه در روز (۲۰۰۹)
۴-۳-۳- گاز: ۱/۰۲ میلیارد مترمکعب (۲۰۰۹)
۴-۳-۴- مشتقات نفتی و پتروشیمی: NA

۴-۴- میزان صادرات نفت و گاز و سایر محصولات مرتبط

۴-۴-۱- الکتريسيته: NA ميليارد كيلو وات ساعت (۲۰۰۹)

۴-۴-۲- نفت: ۷/۲۸ هزار بشکه در روز (۲۰۰۹)

۴-۴-۳- گاز: ۰ (۲۰۰۹)

۴-۴-۴- مشتقات نفتی و پتروشیمی: NA

۴-۵- میزان واردات نفت و گاز و سایر محصولات مرتبط از جمهوری اسلامی ایران

۴-۵-۱- الکتريسيته: ندارد

۴-۵-۲- نفت:

۴-۵-۳- گاز: ندارد

۴-۵-۴- مشتقات نفتی و پتروشیمی: NA

۴-۶- میزان صادرات نفت و گاز و سایر محصولات مرتبط به جمهوری اسلامی ایران

۴-۶-۱- الکتريسيته: ندارد

۴-۶-۲- نفت: ندارد

۴-۶-۳- گاز: ندارد

۴-۶-۴- مشتقات نفتی و پتروشیمی: NA

۴-۷- سواب انرژی

۴-۹-۱- الکتريسيته: N.A

۴-۹-۲- گاز: استونی دارای سه خط لوله گاز است. يك خط لوله ۲۸ اینچ که با گذر از مرکز استونی از شمال به جنوب متصل شده و از جنوب به شبکه خطوط لوله گاز لتونی در Riga کناره دریای بالتیک متصل می شود. دو خط لوله ۲۰ اینچ دیگر نیز به موازی مرزهای شمالی و شرقی آن کشیده شده اند. این کشور گاز مورد نیاز خود را از روسیه وارد می کند. هر سه خط لوله گازی به شهر بندری تالین متصل شده و با احداث خط لوله Nord Stream امکان اتصال انشعابی از آن به سوی هلسینگی فنلاند نیز مهیا خواهد شد.

۴-۹-۳- نفت: NA

۵- دیپلماسی عمومی

۵-۱- اطلاعات پایه سیاسی

۵-۱-۱- رئیس جمهور: توماس هندریک ایلوس (از اکتبر ۲۰۰۶) نخست وزیر: آندراس آنسیپ (از آوریل ۲۰۰۵)

۵-۱-۲- خلاصه سیستم اداره سیاسی کشور: در استونی کلیه امور به مجلس (Riigikogu) ختم می شود زیرا تنها مجمعی است که اعضای آن مستقیماً توسط مردم انتخاب می گردند. مجلس علاوه بر قدرت قانونگذاری اموری چون تصویب قطعنامه ها، برگزاری رفراندومها، انتخاب رییس جمهور، تصویب پیمانهای خارجی، اجازه به کاندیدای نخست وزیر جهت تشکیل کابینه، تصویب بودجه، انتصاب رییس دادگاه ملی، انتصاب اعضای شورای بانک، انتصاب رییس کل بازرسی، انتصاب رییس کل دادگستری، انتصاب فرماندهی کل نیروهای دفاعی و اعلام حالت اضطراری را بر عهده دارد.

رییس جمهور بعنوان رییس قوه مجریه به مدت ۵ سال توسط مجلس انتخاب می شود و اعضای کابینه که شامل ۱۴ وزیر می باشد از میان مجلس منصوب می گردند. در امور سیاسی احزاب نیز مداخله دارند. استونی طی دهه ۱۹۲۰ تحت نفوذ احزاب دست راستی با سرمایه گذاری احزاب میانه رو بود. در سال ۱۹۲۴ حزب کمونیست استونی که غیرقانونی اعلام شده بود دست به کودتا زد و منجر به بی ثباتی داخلی شد. در سال ۱۹۳۴ احزاب منحل شدند و پس از استیلاي

روسها بر استونی حزب کمونیست یکه تاز میدان بود. در سال ۱۹۹۱ پس از فروپاشی احزاب مختلف مجددا قدرت گرفتند و اکنون دارای تنوع هستند: حزب دمکرات مسیحی، اتحادیه دمکرات مسیحی، حزب کمونیست، حزب لیبرال دمکرات، جنبش سبز استونی، حزب استقلال ملی، حزب دمکراتیک اجتماعی، جبهه مردمی استونی، حزب مرکز روستایی

۱-۶- کمیسیون های مشترک دو کشور

۱-۶-۱- کمیسیون های مشترک انرژی: NA

۱-۶-۲- کمیسیون های مشترک اقتصادی

اهم اسناد مبادله شده دو کشور طی این سالها شامل امضاء موافقتنامه همکاری بین اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران و طرف استونیایی است. در زمینه مبادله هیاتهای تجاری نیز تاکنون مدیرکل سیاسی وزارت امور خارجه در سال ۱۳۷۱، رئیس اداره منطقه ای وزارت امور خارجه در سال ۱۳۷۵، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران در شهریور ۱۳۸۳ به تالین سفر نموده اند. لیکن مشکلاتی چون عدم شناخت تجار از توانمندیها و پتانسیل های دو کشور و عدم آشنایی با قوانین و مقررات بازرگانی دو کشور تاکنون موجب شده که روند توسعه همکاریها به کندی پیش رود.